

Zápis zo zasadnutia
Rady vlády Slovenskej republiky pre práva seniorov a prispôsobovanie verejných
politík procesu starnutia populácie (ďalej len „rada vlády“)
konaného dňa 13. októbra 2014

Počet členov rady vlády: 35

Prítomní: 34

Ospravedlnení 1

Neospravedlnení: 0

Hostia: 13

Prezenčná listina v prílohe.

Čas rokovania: od 13:00 hod. do 17:30 hod.

Miesto rokovania: Úrad vlády Slovenskej republiky, Námestie slobody 1, Bratislava
zasadacia miestnosť č. 004

Program

Otvorenie

1. Informácia o stave prípravy Zákona o minimálnom dôchodku
 2. Informácia k pripravovanej novele zákona č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 8/2005 Z. z.
 3. Informácia k novele zákona č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov
 4. Informácia k pripravovanej novele zákona č. 580/2004 Z. z. o zdravotnom poistení a o zmene a doplnení zákona č. 95/2002 Z. z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov
 5. Priebežná kontrola plnenia úloh vyplývajúcich z Národného programu aktívneho starnutia na roky 2014 – 2020
 6. Aktuálna informácia o dokumente „Celoštátna stratégia ochrany a podpory ľudských práv v Slovenskej republike“
 7. Analýza stavu zdravotnej starostlivosti o seniorov v Slovenskej republike
 8. Medzinárodná spolupráca seniorských organizácii Slovenskej republiky
 9. Operačné programy Slovenskej republiky na nové programové obdobie pre fondy Európskej Únie na roky 2014 – 2020
 10. Aktuálna informácia o stave prípravy návrhu Novelu zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách
 11. Rôzne
- Záver

➤ **Otvorenie:**

Ján Richter, minister práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky a predseda rady vlády Slovenskej republiky pre práva seniorov a prispôsobovanie verejných politík procesu starnutia populácie, (ďalej len „predseda rady vlády“)

- privítal zúčastnených členov rady vlády a hostí a otvoril zasadnutie rady vlády,
- vzhľadom na počet prítomných členov rady, ktorých sa zúčastnila nadpolovičná väčšina a zároveň viac ako polovica členov – zástupcov seniorských organizácií, je rada vlády uznávaniaschopná, (pozri prezenčnú listinu)
- po úvodnom slove **predložil návrh programu** zasadnutia s možnosťou jeho doplnenia, ktorú nik nevyužil,
- následne **členovia rady vlády konsenzuálne program rokovania schválili**,
- ďalej požiadal tajomníčku rady vlády o odpočet plnenia uznesení z predchádzajúceho zasadnutia

Lívia Jurová, tajomníčka rady vlády

- skonštatovala, že z uznesení prijatých na ostatnom zasadnutí rady vlády, konanom dňa 19. mája 2014, nevyplývajú žiadne úlohy, nakoľko materiály k bodom programu boli informatívneho charakteru

➤ **bod č. 1 Informácia o stave prípravy Zákona o minimálnom dôchodku**

(podkladový materiál k bodu č. 1 nebol prílohou pozvánky na zasadnutie)

Ján Richter, predseda rady vlády

- uviedol bod programu a odovzdal slovo generálnej riaditeľke sekcie sociálneho poistenia a dôchodkového sporenia Jane Kolesárovej, aby podala ústnu informáciu o stave prípravy Zákona o minimálnom dôchodku,

Jana Kolesárová, generálna riaditeľka Sekcie sociálneho poistenia a dôchodkového sporenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky (ďalej len „MPSVR SR“)

- zhrnula stav prípravy zákona,
- uviedla, že úloha prípravy vyplýva z programového vyhlásenia vlády SR a zároveň z Národného programu aktívneho starnutia 2014-2020,
- základné ciele sú, aby poistenci neboli pri odchode do dôchodku odkázaní na pomoc v hmotnej núdzi, pri splnení určitých podmienok,
- rozhodovať o minimálnom dôchodku bude sociálna poisťovňa, aby sa znížilo administratívne zaťaženie poberateľov dôchodku, ktorý budú mať nárok na minimálny dôchodok,
- zákon bude platiť aj retrospektívne, čiže výška minimálneho dôchodku sa bude týkať aj súčasne vyplácaných dôchodkov pri splnení podmienok,

Ján Richter, predseda rady vlády

- zdôraznil cieľ dosiahnuť stav, aby tí ktorí pracovali a odvádzali do štátneho rozpočtu mali podstatne vyšší dôchodok ako tí, ktorí nepracovali a poberali len sociálne dávky,

- očakáva, že najdôležitejšie budú rokovania s Ministerstvom financií Slovenskej republiky,
- predpokladá sa, že okolo 100 000 súčasných poberateľov dôchodkov by si malo polepšiť,
- dal možnosť položiť otázky k pripravovanému zákonu, ktorú nikto nevyužil,

Záver: Rada vlády vzala na vedomie informáciu o stave prípravy Zákona o minimálnom dôchodku

Ref. Uznesenie č. 25, schválené dňa 13. októbra 2014

- **bod č. 2 Informácia k pripravovanej novele zákona č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 8/2005 Z. z.**

(podkladový materiál k bodu č. 2 nebol prílohou pozvánky na zasadnutie)

Ján Richter, predseda rady vlády

- uviedol bod programu a odovzdal slovo predkladateľke informácie, Denise Cvikovej, poverenej štátnou tajomníčkou Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky Monikou Jankovskou,

Denisa Cviková, Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky

- uviedla, že Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „MS SR“) z priebežného hodnotenia činnosti Centra právnej pomoci identifikovalo viaceré aplikačné problémy, ktorých odstránenie bude predmetom novely zákona, ako napríklad:
 - zjednodušiť a spružniť konanie o nároku na poskytnutie právnej pomoci, s cieľom, aby bol žiadateľ odbremený od nadmerného dokladovania príjmových a majetkových pomerov;
 - pri hodnotení nároku na poskytnutie právnej pomoci vychádzať zo skutočných - reálnych príjmov, s ktorými osoba disponuje;
 - preskúmať možnosti zvýšenia hranice príjmu pre účely rozhodovania o nároku na poskytnutie právnej pomoci zo súčasného 1,4 respektíve 1,6 násobku životného minima, čo by v konečnom dôsledku umožnilo poskytovanie právnej pomoci väčšiemu počtu oprávnených osôb;
 - precizovanie cezhraničných súdnych sporov a cudzineckej agendy, a transpozíciu európskych právnych noriem;
- uviedla, že MS SR očakáva, že paragrafové znenie zákona bude v polovici novembra tohto roku,

Ján Richter, predseda rady vlády

- poďakoval za priebežnú informáciu a dal priestor na prípadné otázky k bodu č. 2, nakoľko sa do diskusie nikto neprihlásil uzavrel bod č. 2,

Záver: Rada vlády vzala na vedomie informáciu k pripravovanej novele zákona č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 8/2005 Z. z.

Ref. Uznesenie č. 26, schválené dňa 13. októbra 2014

➤ **bod č. 3 Informácia o novele zákona č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov**

(podkladový materiál k bodu č. 3 bol prílohou pozvánky na zasadnutie)

Ján Richter, predseda rady vlády

- uviedol bod programu a odovzdal slovo predkladateľke informácie, Zuzane Zvolenskej ministerke zdravotníctva Slovenskej republiky a prvej podpredsedníčke rady vlády Slovenskej republiky pre práva seniorov a prispôsobovanie verejných politík procesu starnutia populácie (ďalej len „prvá podpredsedníčka rady vlády“)

Zuzana Zvolenská, prvá podpredsedníčka rady vlády

- informovala, že zákonom č. 185/2014 Z. z. z 24. júna 2014, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a zákonom č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti sa umožnilo poskytovať zdravotnú starostlivosť v rozsahu ošetrovateľskej starostlivosti v zariadeniach sociálnych služieb bez toho, aby sa tieto zariadenia stali poskytovateľmi zdravotnej starostlivosti. Upravila sa možnosť poskytovať ošetrovateľskú starostlivosť v zariadeniach sociálnych služieb osobám, ktorým sa poskytujú sociálne služby sestrami ako zamestnankyňami zariadení sociálnych služieb, ktoré spĺňajú podmienky na výkon zdravotníckeho povolania. Uvedenou právnou úpravou sa teda ustanovila nová forma poskytovania zdravotnej starostlivosti, ktorou je ošetrovateľská starostlivosť poskytovaná v zariadeniach sociálnych služieb za predpokladu splnenia podmienok ustanovených § 22 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov. Súčasne sa v Prílohe č. 7 zákona č. 577/2004 Z. z. o rozsahu zdravotnej starostlivosti uhrádzanej na základe verejného zdravotného poistenia a o úhradách za služby súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti v znení zákona č. 185/2014 Z. z. určilo 9 zdravotných výkonov, ktoré vykonávajú v zariadeniach sociálnych služieb sestry s odbornou

spôsobilosťou a ktoré sa môžu uhrádzať zo zdrojov verejného zdravotného poistenia. Uvedené zdravotné výkony môžu byť uhradené zo zdrojov verejného zdravotného poistenia len v prípade, že budú ordinované všeobecným lekárom, s ktorým má osoba uzatvorenú dohodu o poskytovaní všeobecnej zdravotnej starostlivosti,

Ján Richter, predseda rady vlády

- vyjadril presvedčenie o dostatočnom počte erudovaných pracovníkov v zariadeniach sociálnych služieb, ktorí sú schopní poskytovať zdravotnú starostlivosť a otvoril diskusiu k bodu č.3,

Božena Bušová, Asociácia poskytovateľov sociálnych služieb v Slovenskej republike

- položila otázku, či Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky (ďalej len „MZ SR“) má predstavu o tom, ako sa bude vyvíjať vzťah – poskytovanie ošetrovateľskej starostlivosti sestrami v zariadení a Agentúrami domácej ošetrovateľskej starostlivosti, alebo bude nechávať na zdravotných poisťovniach, aby si to v zmluvných vzťahoch nejakým spôsobom ošetrili?

Zuzana Zvolenská, prvá podpredsedníčka rady vlády

- uviedla, že legislatíva je nastavená tak, že o poistenca sa v prvom rade starajú poisťovne, respektíve, aby bolo poskytovanie zdravotnej starostlivosti bezpečné, majú ju poskytovať na to určení poskytovatelia s materiálno-technickým a personálnym vybavením. Ale v zariadeniach sociálnych služieb s 24 hodinovou starostlivosťou je veľmi ťažké odhadnúť mieru poskytovania zdravotnej starostlivosti, preto bolo vybraných 9 zdravotníckych výkonov, ktorých poskytovanie sa môže vyskytnúť aj mimo 8 hodinovej pracovnej doby,
- zdôraznila, že budú potrebné rokovania, budú sa hľadať prieniky a musí sa hľadať konsenzus zainteresovaných strán,

Ján Lipiansky, predseda Jednoty dôchodcov na Slovensku a druhý podpredseda rady vlády Slovenskej republiky pre práva seniorov a prispôsobovanie verejných politík procesu starnutia populácie (ďalej len „druhý podpredseda rady vlády“)

- vyzdvihol, že problematika zdravotnej starostlivosti o seniorov sa opäť po dlhšej dobe dostala do programu zasadnutia rady vlády (predtým Výbor pre seniorov),
- ocenil spoluprácu s MZ SR a poukázal na dôležitosť vzájomných rokovaní,

Michaela Šopová, Združenie samosprávnych krajov SK 8

- upozornila, že prax je iná, žiadny z poskytovateľov doposiaľ nemá uhrádzané zdravotnícke výkony z poisťovní, pretože nespĺňajú podmienky daného zákona, keďže zamestnávajú zdravotné sestry, ktoré síce pracujú v zariadeniach sociálnych služieb 20 až 30 rokov a ich vzdelanie bolo doteraz postačujúce, ale dnes podľa nového zákona nespĺňajú kritériá na vykonávanie svojej práce,

Následne položila otázky:

- Ako MZ SR alebo MPSVR SR plánuje pomôcť obciam, samosprávnym krajom, neverejným poskytovateľom, aby si mohli zdravotnícki pracovníci zvyšovať

- kvalifikáciu, ktorá je potrebná k tomu, aby za zdravotnícke výkony poskytované v zariadeniach sociálnych služieb platila zdravotná poisťovňa?
- Ako plánuje MZ SR vyhodnocovať túto novelu zákona a jej dopady v praxi?
 - Aké opatrenia plánuje urobiť MZ SR prípadne MPSVR SR v otázke hospicovej starostlivosti, keďže zariadenia sociálnych služieb, ktoré dnes slúžia mnohokrát aj ako hospice, nespĺňajú kritériá nastavené novelou zákona?
 - Aké opatrenia plánuje prijať MZ SR na zvýšenie počtu zariadení poskytujúcich hospicovú starostlivosť?
- následne požiadala, aby na nasledujúce zasadnutie rady vlády pripravilo MZ SR informáciu o stave plnenia opatrení tejto novely zákona,

Zuzana Zvolenská, prvá podpredsedníčka rady vlády

- zdôraznila, že respondentom legislatívy je pacient, ktorý dostáva zdravotnú starostlivosť, preto musí byť zákon nastavený transparentne aj do budúcnosti, a zároveň rovnako pre všetky typy poskytovateľov zdravotnej starostlivosti, či už pre zariadenia sociálnych služieb alebo Agentúry domácej ošetrovateľskej starostlivosti, Domácu ošetrovateľskú starostlivosť, hospice a mobilné hospice,
- uviedla, že k tejto problematike prebehla veľmi dlhá odborná diskusia v pracovnej skupine, ktorá odborne nastavila 9 vybraných výkonov, a ďalej uviedla, že MZ SR je ochotné otvoriť diskusiu, či nie sú kritériá na poskytovanie zdravotnej starostlivosti v zariadeniach sociálnych služieb, ako aj pre všetkých poskytovateľov, nastavené nadštandardne vysoko,
- zdôraznila, že tak ako sa prijali metodické usmernenia na jednotlivé druhy poskytovania zdravotníckej starostlivosti, takisto financovanie je zabezpečené prostredníctvom zdravotných poisťovní a poisťovne sú pripravené na poradenstvo v tejto oblasti,

Ján Richter, predseda rady vlády

- skonštatoval, že mnohí poskytovatelia sociálnych služieb, hoci spĺňajú kritériá, nepožiadali o zmluvné vzťahy so zdravotnými poisťovňami, a zdôraznil, že je potrebný individuálny prístup k posudzovaniu žiadostí,
- uviedol, že MPSVR SR je pripravené realizovať školenia, ktoré sú potrebné na zvýšenie kvalifikácie niektorých zamestnancov v zariadeniach poskytovateľov sociálnych služieb, ktorí poskytujú zdravotnú starostlivosť, a poukázal na možnosť financovania cez Operačný program - Ľudské zdroje 2014 – 2020,
- podotkol, že ďalšou dôležitou témou je odmeňovanie, konkrétne nie atraktívne odmeňovanie personálu s vyšším vzdelaním v zariadeniach poskytujúcich sociálnu a zdravotnú starostlivosť,
- uzavrel bod č. 3 a rozhodol, že k danému bodu programu sa vrátíme v nasledujúcom zasadnutí, odporučil MZ SR pripraviť informáciu o aktuálnom stave aplikácie zákona č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov,

Záver: Rada vlády vzala na vedomie informáciu o novele zákona č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Odporúča Ministerstvu zdravotníctva Slovenskej republiky na budúce zasadnutie rady vlády pripraviť informáciu o stave plnenia opatrení tejto novely zákona

Ref. Uznesenie č. 27, schválené dňa 13. októbra 2014

➤ **bod č. 4 Informácia k pripravovanej novele zákona č. 580/2004 Z. z. o zdravotnom poistení a o zmene a doplnení zákona č. 95/2002 Z. z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov**

(podkladový materiál k bodu č. 4 bol prílohou pozvánky na zasadnutie)

Ján Richter, predseda rady vlády

- uviedol bod programu a odovzdal slovo predkladateľke informácie prvej podpredsedníčke rady vlády Zuzane Zvolenskej,

Zuzana Zvolenská, prvá podpredsedníčka rady vlády

- informovala, že sa v súčasnosti za MZ SR nevyjadrí o pripravovanej novele zákona č. 580/2004 Z. z. o zdravotnom poistení a o zmene a doplnení zákona č. 95/2002 Z. z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, vzhľadom k tomu že požiadalo vládu Slovenskej republiky o odklad úlohy,
- následne využila situáciu a informovala prítomných, že v roku 2013 sa zákonom č. 220/2013 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 580/2004 Z. z. o zdravotnom poistení a o zmene a doplnení zákona č. 95/2002 Z. z. poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, transponovala smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/24/EÚ z 9. marca 2011 o uplatňovaní práv pacientov pri cezhraničnej zdravotnej starostlivosti, čo umožňuje poskytovať aj seniorom plánovanú zdravotnú starostlivosť v zahraničí za podmienok stanovených týmto zákonom,
- odporučila, konzultovať a domáhať sa odpovedí na zdravotných poisťovniach, ktoré sú zodpovedné za poskytovanie zdravotnej starostlivosti, pri uplatňovaní práv pacientov pri cezhraničnej zdravotnej starostlivosti,

Ján Richter, predseda rady vlády

- dal priestor na prípadné otázky k bodu č. 4, nakoľko sa do diskusie nikto neprihlásil uzavrel bod č. 4,

Záver: Rada vlády vzala na vedomie informáciu, že Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky požiadalo vládu Slovenskej republiky o odklad prípravy novely zákona č. 580/2004 Z. z. o zdravotnom poistení a o zmene a doplnení zákona č. 95/2002 Z. z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Odporúča Ministerstvu zdravotníctva Slovenskej republiky v rámci legislatívneho konania predložiť novelu zákona na prerokovanie v rade vlády

Ref. Uznesenie č. 28, schválené dňa 13. októbra 2014

➤ **bod č. 5 Priebežná kontrola plnenia úloh vyplývajúcich z Národného programu aktívneho starnutia na roky 2014 – 2020**

(podkladový materiál k bodu č. 5 bol prílohou pozvánky na zasadnutie)

Ján Richter, predseda rady vlády

- otvoril bod č. 5 programu a odovzdal slovo predkladateľovi Milošovi Nemečkovi členovi rady vlády,

Miloš Nemeček, Združenie kresťanských seniorov Slovenska

- za zásadné považuje, že aj zásluhou Národného programu aktívneho starnutia na roky 2014 – 2020 (ďalej len „NPAS 2014 – 2020“) a ďalších podnetov, si spoločnosť čoraz naliehavejšie uvedomuje principiálny význam aktívneho starnutia, ako kľúčového nástroja riešenia veľkej celospoločenskej výzvy v podobe starnutia populácie, čo nie je možné bez účasti organizácií zastupujúcich starších občanov, súčasných i budúcich seniorov,
- uviedol, že programom sa stanovili ciele, prijali opatrenia, určili gestori a spolupracujúce subjekty a stanovili termíny plnenia. Z toho dôvodu je potrebné priebežne dohliadať na plnenia jednotlivých opatrení,
- poukázal na to, že v otázkach dôchodkového systému už dochádza zo strany štátu k viacerým významným reformám a opatreniam, napríklad už avizované zavedenie minimálneho dôchodku, a zaujímavé aktivity možno zaznamenať aj v komerčnej sfére,
- zároveň poukázal na dopad starnutia populácie v otázkach zdravotnej starostlivosti a odporučil, že na úrovni vlády Slovenskej republiky by bolo potrebné vypracovať špecifický strategický dokument, ktorý sa bude danou problematikou zaoberať,
- zdôraznil, že v otázkach ochrany ľudských práv starších osôb, je nevyhnutné vystupňovať úsilie všetkých relevantných rezortov a inštitúcií v boji, proti množiacim sa a často veľmi brutálnym, formám zneužívania a zlého zaobchádzania so staršími ľuďmi,
- doplnil vypracovaný materiál o informácie, že je možné zaznamenať zaujímavé aktivity aj v komerčnej sfére, konkrétne poisťovne, ktoré majú v ponuke pripoišenie pre prípad odkázanosti, a príprava produktu v poisťovni podobného k modelu reverznej hypotéky, takpovediac určitá kapitalizácia nehnuteľnosti,

Ján Richter, predseda rady vlády

- potvrdil, že úlohy za rezort MPSVR SR, vyplývajúce z NPAS 2014 – 2020, sa naplňajú, napríklad z hľadiska najbližšieho obdobia do konca roka ustanoviť minimálny dôchodok, priebežne vyhodnocovať zvyšovanie dôchodkových dávok a zanalyzovať možnosti sprísnenia podmienok nároku na predčasný starobný dôchodok,
- následne otvoril diskusiu k bodu č. 5,

Ján Lipiansky, druhý podpredseda rady vlády

- vyslovil prosbu na jednotlivé rezorty, aby na základe Uznesenia č. 688 zo 4. decembra 2013 vlády Slovenskej republiky, pristupovali zodpovedne k predloženiu správy

o plnení úloh vyplývajúcich z NPAS 2014 – 2020 za predchádzajúce obdobie a zdôraznil, že Jednota dôchodcov na Slovensku bude pri vyhodnocovaní plnenia úloh vyplývajúcich z NPAS 2014 – 2020 aktívna v rokovaní s rezortmi,

Lubica Gálisová, Fórum pre pomoc starším – národná sieť

- informovala, že Fórum pre pomoc starším – národná sieť uskutočnilo prezentáciu v júni tohto roku v Bruseli na konferencii „Sociálna inklúzia a dôstojnosť v starobe - participatívne prístupy k využitiu referenčných rozpočtov“ organizovanou AGE a BASCO z Nemecka za účasti 13 krajín Európskej únie – „European Semester 2014 and Europe 2020“, na tomto stretnutí účastníci vysoko vyzdvihli výsledky Fóra v rámci projektu, dobrú spoluprácu s vládnymi inštitúciami a to hlavne v boji proti nekalým praktikám, realizovanie aktivít na prevenciu a vzdelávanie proti zadlžovaniu sa starších osôb, zvyšovanie ich vedomostí a zručností v boji proti rizikám chudoby a zneužívaniu,
- zdôraznila, že práve táto spolupráca s vládnymi inštitúciami – MPSVR SR, MS SR, Policajným zborom Slovenskej republiky ako i ďalšími inštitúciami vyústilo do prijatia nových zákonov na ochranu proti rôznym nekalým praktikám a finančnému zneužívaniu tejto skupiny, čo ovplyvnili dlhodobé aktivity a konkrétne dôkazy Fóra,
- informovala, že v súčasnosti prebieha prieskum, Fóra pre pomoc starším – národná sieť v spolupráci s Ministerstvom zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky (ďalej len „MZV a EZ SR“), o týraní a zneužívaní starších ľudí, následne uviedla, že po vyhodnotení uvedeného prieskumu predložia výsledky na budúce zasadnutie rady vlády,

Ján Richter, predseda rady vlády

- poznamenal, že problematika zneužívania starších ľudí „šmejdmi“ nie je téma na jednorazové riešenie, ale je to komplex postupných krokov, ktoré zahŕňajú opatrenia, zákony, ale aj výchovu, prevenciu, vzdelávanie starších ľudí a podobne, vyzdvihol aké bolo dôležité začať intenzívne poukázať na danú problematiku,
- uviedol, príklad dobrej praxe zo strany MPSVR SR, kde na základe podnetu Sociálnej poisťovne sa zmenili zákony (napr. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti, o ochrane spotrebiteľa, o pomoci v hmotnej núdzi a podobne) a stále pravidelne v spolupráci so Sociálnou poisťovňou vyhodnocujú nové začaté exekučné konania so seniormi,

Zdena Skokňová, občianske združenie regióny.sk

- položila otázku, ako MPSVR SR hodnotí spoluprácu štátnej správy a samosprávy pri napĺňaní obsahu NPAS 2014 – 2020 a či sa podarilo dosiahnuť posun aj do regiónov a požiadala o uvedenie príkladu, čo sa už podarilo dosiahnuť,

Ján Richter, predseda rady vlády

- uviedol, že štátna správa a samospráva, teda verejná správa, sú prepojené vo viacerých oblastiach, a z pohľadu rezortu MPSVR SR markantný príklad sú sociálne služby nakoľko zriaďovateľom vo viacerých prípadoch je samospráva, kde je veľmi dôležitá

spolupráca a rovnaký prístup zo strany štátu, a novela zákona o sociálnych službách k tomu bude smerovať, dovolil si upozorniť, že tu nie je tu priestor na biznis,

Nadežda Hrapková, Asociácia univerzít tretieho veku na Slovensku (ďalej len „ASUTV“)

- uviedla, že z pohľadu ASUTV na celoživotné vzdelávanie, je potrebné vytvárať nové a rozvíjať existujúce príležitosti na vzdelávanie ľudí vo vyššom veku, na podporu ich aktívneho života a širšieho uplatnenia sa na trhu práce, a za najbližšie priority pokladá ASUTV:
 - legislatívne ukotviť jednotlivé druhy a formy vzdelávania starších ľudí do vzdelávacieho systému Slovenskej republiky,
 - riešiť dotačný systém pre aktívnu účasť seniorov a senioriek na vzdelávacích aktivitách a finančne zabezpečiť jednotlivé druhy a formy vzdelávania starších ľudí
 - rozvinúť kampaň na podnietenie záujmu seniorov o finančné vzdelávanie,
- poukázala na problém získania dotácie z rezortu Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky (ďalej len „MŠVVaŠ SR), napriek tomu, že zo strany MŠVVŠ SR je vôľa,

Bibiana Lazarová, Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky

- potvrdila slová pani Nadeždy Hrapkovej a ozrejmila, že zákon č. 568/2009 Z. z. o celoživotnom vzdelávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov neupravuje možnosť poskytnutia dotácie,
- informovala, že MŠVVaŠ SR pripravuje nový zákon, v ktorom bude priestor na vytvorenie dotačného systému na rôzne formy vzdelávania, ktorý pokryje aj problematiku vzdelávania seniorov, a poukázala na dôležitosť systémového riešenia financovania takéhoto vzdelávania,

Ján Richter, predseda rady vlády

- nakoľko onedlho budú schválené operačné programy, odporučil pripraviť národný projekt na tému dotovania celoživotného vzdelávania pod rezortom MPSVR SR a preklenúť dotovaním z ESF obdobie potrebné k schváleniu legislatívy, ktorá umožní dotovanie celoživotného vzdelávania zo štátneho rozpočtu,

Igor Fabián, Jednota dôchodcov na Slovensku

- uviedol, že MŠVVaŠ SR sa doteraz orientovalo na celoživotné vzdelávanie iba pre trh práce, a poukázal, že MŠVVaŠ SR prestalo finančne podporovať problematiku seniorov asi pred 7 rokmi – dotovanie športových hier a podobne,
- apeloval, na jednotlivé rezorty, aby naozaj pristupovali zodpovedne k predloženiu správy o plnení úloh vyplývajúcich z NPAS 2014 – 2020 za predchádzajúce obdobie a opätovne zdôraznil slová druhého podpredsedu rady vlády, že Jednota dôchodcov na Slovensku bude pri vyhodnocovaní plnenia úloh vyplývajúcich z NPAS 2014 – 2020 aktívna v rokovaní s rezortmi,

Bibiana Lazarová, Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky

- uviedla, že v operačných programoch MŠVVaŠ SR bol problém financovať problematiku seniorov zo štrukturálnych fondov, nakoľko to naozaj bolo určené na vzdelávanie starších ľudí pre trh práce,
- akcentovala, že je v záujme MŠVVaŠ SR nastaviť systémové riešenia financovania či už smerované na vzdelávanie, ale aj celkové podporenie aktivít seniorov,

Ján Richter, predseda rady vlády

- uviedol, že MPSVR SR, na podnet členov rady vlády môže každý rok požiadať rezortných partnerov o podanie správy o plnení úloh vyplývajúcich z NPAS 2014 – 2020 pre potreby rady vlády, (vláda Slovenskej republiky si svojim uznesením č. 688 z roku 2013 schválila 2 ročný cyklus odpočtu plnenia úloh vyplývajúcich z NPAS 2014 – 2020),
- upozornil, že rada vlády je poradným orgánom vlády Slovenskej republiky, a má kompetencie dohliadať na plnenie úloh vyplývajúcich z NPAS 2014 – 2020 jednotlivým rezortom, aby pristupovali k úlohám zodpovedne a nie formálne,

Pavel Guman, Jednota dôchodcov na Slovensku

- vyzval členov rady vlády, zástupcov samosprávy na predloženie informácií, ako napĺňajú odporúčania vyplývajúce z NPAS 2014 – 2020,

Margita Fabiánová, Jednota dôchodcov na Slovensku

- apelovala, na členov rady vlády, ktorí zastupujú hlas ľudu - seniorov, aby intenzívnejšie pracovali so seniormi zo svojich pozícií, to znamená informácie, prevencia a tak ďalej v ochrane seniorov pred takzvanými „šmejdmi“,

Michaela Šopová, Združenie samosprávnych krajov SK 8 2h15m20s

- požiadala do budúcnosti, keď sa opäť bude robiť priebežná kontrola plnenia úloh vyplývajúcich z NPAS 2014 – 2020, o určenie kto bude predkladateľom za radu vlády spracovaného materiálu,

Ján Richter, predseda rady vlády

- uviedol, nasledujúcu kontrolu plnenia úloh vyplývajúcich z NPAS 2014 – 2020 bude zastrešovať MPSVR SR, a podklady poskytnú všetky relevantné subjekty, ktorým z NPAS 2014 – 2020 vyplývajú úlohy a uzavrel diskusiu k bodu č. 5,

Záver: Rada vlády vzala na vedomie informáciu o priebežnej kontrole plnenia úloh vyplývajúcich z Národného programu aktívneho starnutia na roky 2014 – 2020

Ref. Uznesenie č. 29, schválené dňa 13. októbra 2014

➤ **bod č. 7 Analýza stavu zdravotnej starostlivosti o seniorov v Slovenskej republike**

(podkladový materiál k bodu č. 4 bol prílohou pozvánky na zasadnutie)

Na požiadanie prvej podpredsedníčky rady vlády Zuzany Zvolenskej pri schvaľovaní programu členovia rady vlády súhlasili s uvedením bodu č. 7 pred bodom č. 6.

Ján Richter, predseda rady vlády

- otvoril bod programu a odovzdal slovo predkladateľke informácie prvej podpredsedníčke rady vlády Zuzane Zvolenskej,

Zuzana Zvolenská, prvá podpredsedníčka rady vlády

- uviedla, že podľa § 11 zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v Slovenskej republike má každý právo na poskytovanie zdravotnej starostlivosti,
- ďalej uviedla, že právo na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a služieb súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti vrátane cezhraničnej zdravotnej starostlivosti sa zaručuje rovnako každému v súlade so zásadou rovnakého zaobchádzania v zdravotnej starostlivosti a pri poskytovaní tovarov a služieb,
- zdôraznila, že v súlade so zásadou rovnakého zaobchádzania sa zakazuje diskriminácia aj z dôvodov pohlavia, náboženského vyznania alebo viery, rasy, štátnej príslušnosti, príslušnosti k národnosti alebo etnickej skupine, sexuálnej orientácie, manželského stavu a rodinného stavu, farby pleti, jazyka, politického alebo iného zmýšľania, odborovej činnosti, národného alebo sociálneho pôvodu, zdravotného postihnutia, veku, majetku, rodu alebo iného postavenia,
- poukázala, že seniorom sa poskytuje zdravotná starostlivosť v ambulantných i ústavných zdravotníckych zariadeniach a osobitným rozsahom ošetrovateľskej starostlivosti i v zariadeniach sociálnych služieb,
- pripomenula, že v oblasti prevencie vo vzťahu k seniorom plní úlohy aj Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky, úlohy vyplývajú z ustanovení zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o znení a doplnení niektorých predpisov a Národného programu podpory zdravia, pričom dôraz sa kladie na zlepšenie zdravia, predlžovanie života a zlepšovanie kvality života pomocou podpory zdravia, prevencie chorôb a iných foriem zdravotných intervencií,
- informovala, že Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky a regionálne úrady verejného zdravotníctva celospoločenskú prevenciu realizujú prostredníctvom poradenskej činnosti v poradenských centrách ochrany a podpory zdravia a výchovno-vzdelávacími aktivitami,
- uviedla, že počas celého roka sa vykonávajú rôzne činnosti zamerané na zlepšenie zdravia a kvality života seniorov, v poradniach zdravia sa vykonáva meranie tlaku krvi, vyšetrenie cholesterolu, odborné poradenstvo zamerané na zdravý životný štýl, na podporu pohybovej aktivity, v poradniach zdravia cvičia so seniormi, prostredníctvom výjazdových poradní prednášajú a besedujú so seniormi na témy ako je Osteoporóza, Zdravý životný štýl, Alzheimerova choroba a podobne,
- ďalej uviedla, že súčasťou výchovno-vzdelávacích aktivít je distribúcia edukačných materiálov, letákov, ktoré vydávajú regionálne úrady verejného zdravotníctva a informovala, že Úrad verejného zdravotníctva SR začiatkom roka 2013 vydal brožúru s názvom Aktívne starnutie a leták s názvom Aktívne starnutie pohybovou aktivitou,

Michaela Šopová, Združenie samosprávnych krajov SK 8

- položila otázky:
 - Aká je dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre seniorov v jednotlivých regiónoch Slovenska?
 - Uvažuje MZ SR zaviesť povinnosť absolvovať preventívne prehliadky, tak ako to je napríklad pri stomatologickej starostlivosti?
 - Má MZ SR v dohľadnom čase v pláne urobiť koncepciu dlhodobej starostlivosti? Nakoľko už minimálne 10 rokov sa o nej diskutuje, pretože dnes dlhodobú zdravotnú starostlivosť nahrádzajú zariadenia sociálnych služieb.

Božena Bušová, Asociácia poskytovateľov sociálnych služieb v Slovenskej republike

- položila otázku, čo má MZ SR v pláne urobiť so sieťou ošetrovateľských domov? Nakoľko zdravotné poisťovne odmietajú uzatvoriť zmluvy s ošetrovateľskými domami.

Ján Lipiansky, druhý podpredseda rady vlády

- uviedol, že Jednota dôchodcov na Slovensku spolupracuje s MZ SR, či už pri napĺňaní cieľa Zlepšiť zdravotné uvedomenie starších ľudí, v oblasti preventívneho očkovania s dôrazom na zlepšenie zdravia, predlžovanie života a zlepšovanie kvality života celej populácie pomocou výchovy k zdraviu, podpory zdravia, prevencie chorôb, ako aj pri napĺňaní cieľa - Podporovať aktívne starnutie, zdravý životný štýl a celkové zdravie seniorov formou edukačných aktivít zamestnancami regionálnych úradov verejného zdravotníctva v Slovenskej republike prostredníctvom individuálneho, skupinového a hromadného poradenstva, z NPAS 2014 – 2020,
- ocenil, že pripomienky a námety, ktoré Jednota dôchodcov na Slovensku smeruje na MZ SR sú akceptované a zohľadnené,

Zuzana Zvolenská, prvá podpredsedníčka rady vlády

- zdôraznila, že seniorom sa poskytuje zdravotná starostlivosť v ambulantných i ústavných zdravotníckych zariadeniach a osobitným rozsahom ošetrovateľskej starostlivosti i v zariadeniach sociálnych služieb,
- a opakovane zdôraznila, že v súlade so zásadou rovnakého zaobchádzania sa zakazuje diskriminácia aj z dôvodov pohlavia, náboženského vyznania alebo viery, rasy, štátnej príslušnosti, príslušnosti k národnosti alebo etnickej skupine, sexuálnej orientácie, manželského stavu a rodinného stavu, farby pleti, jazyka, politického alebo iného zmýšľania, odborovej činnosti, národného alebo sociálneho pôvodu, zdravotného postihnutia, veku, majetku, rodu alebo iného postavenia,
- v otázke dlhodobej starostlivosti zdôraznila, že neustále prebieha k danej odbornej problematike potrebná odborná diskusia ako čo najlepšie a v spolupráci zabezpečiť zdravotnú a sociálnu starostlivosť, nakoľko je to komplex starostlivosti, a zdôraznila, že je veľmi dôležité zdefinovať, kedy, v akom rozsahu, a ktorá z nich je naozaj potrebná pre konkrétneho klienta, aby bolo poskytovanie starostlivosti efektívne a čo najbezpečnejšie pre každý jeden typ klienta,

- uznala, že o dofinancovanie danej starostlivosti je neustály boj, ale dnes máme nastavenú legislatívu verejného zdravotného poistenia tak, že zdravotné poisťovne objednávajú zdravotnú starostlivosť,

Mária Gvozdjaková, Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky

- uviedla, že po dlhej dobe na MZ SR je ministerka, ktorá sa zasadzuje za vytvorenie integrovanej zdravotníckej praxe, kde by sa na jednotlivých miestach v Slovenskej republike vytvorilo prepojenie zdravotnej a sociálnej starostlivosti,
- ďalej uviedla, že je dôležité, aby v jednotlivých regiónoch komunikovali a spolupracovali všeobecní lekári, sociálni pracovníci a hľadali spoločné riešenia v starostlivosti o seniorov, ale aj celkovo o všetkých ľuďoch, ktorí potrebujú zdravotnú starostlivosť,

Magdaléna Veselská, Slovenská katolícka charita

- predložila návrh z hľadiska financovania MZ SR do budúcnosti, nakoľko stále fungujú zariadenia na limitoch či už v počte zariadení, v minimálnej sieti a podobne, aby financie boli dávané do zariadení na klienta ako pacienta nositeľa financií, príspevku, či už zo sociálnej alebo zdravotnej poisťovne,
- uviedla, že dnes je doba elektronizácie, čiže mohli by sme mať vytvorené sieťovanie informácií, aby sme mali čo najväčší počet informácií o klientovi pacientovi – počty návštev u lekárov, aké lieky užíva a podobne, možno zaťažuje nákladovo sa systém, ale človek ako klient pacient, ktorý nestará sa o seba opäť zaťažuje systém, čiže je to stále viazané na človeka,

Zuzana Zvolenská, prvá podpredsedníčka rady vlády

- vyjadrila sa, k otázke zavedenie povinnosti absolvovať preventívne prehliadky, tak ako to je napríklad pri stomatologickej starostlivosti, v stomatologickej starostlivosti sa to neošetrenie viaže iba k zubnému kazu, ktorý je preukázateľný,
- informovala, že je veľký problém dosiahnutia konsenzu v diskusiách na tému zavedenia povinnosti absolvovať preventívne prehliadky, či už v oblasti očkovania, alebo celkovo v oblasti preventívnej medicíny, štáty, ktoré zaviedli povinnosť v oboch týchto prípadoch nemajú s tým dobré skúsenosti. Napríklad ohľadne preventívnej prehliadky u zdravého človeka, ktorý postúpi lekárske vyšetrenia, dať mu to povinne je dosť problematické a skutočne sa aj potvrdilo napríklad pri zavedení zákonom povinného očkovania ľudí a priori reagujú negatívne – počty očkovaných mali klesajúcu tendenciu. Na základe celoeurópskych skúseností edukácia v tejto oblasti prináša lepšie výsledky.
- ďalej uviedla, že naviazanie bonusu na dobrý životný štýl je problematické pri dokazovaní nároku naň, ťažko niekomu dokázať naviazanie vzniku choroby na základe jeho zlého životného štýlu, existujú napríklad pri obštrukčnom ochorení pľúc u fajčiara, ale takú chorobu majú aj nefajčiari a podobne,
- uviedla, že MZ SR apelovalo a apeluje na zdravotné poisťovne, aby využili spôsob dávať bonusy ľuďom, ktorí dodržiavajú dobrý zdravý životný štýl, lebo vo financiách sa im to mnohonásobne vráti nakoľko prevencia je lacnejšia ako samotná liečba,

Ján Richter, predseda rady vlády

- zdôraznil, že nówum je, že sa sociálna a zdravotná starostlivosť čím ďalej prelína a bude prelínať, a veľkou pomocou je Príloha č. 7 zákona č. 577/2004 Z. z. a znenie zákona č. 185/2014 Z. z., a z nich prameniace určenie 9 zdravotných výkonov, ktoré vykonávajú v zariadeniach sociálnych služieb sestry s odbornou spôsobilosťou, a ktoré sa môžu uhrádzať zo zdrojov verejného zdravotného poistenia, a uvidíme ako sa to uvedie do praxe,
- následne uzavrel bod programu č. 7,

Záver: Rada vlády vzala na vedomie *Analýzu stavu zdravotnej starostlivosti o seniorov v Slovenskej republike*

Ref. Uznesenie č. 30, schválené dňa 13. októbra 2014

- **bod č. 6 Aktuálna informácia o dokumente „Celoštátna stratégia ochrany podpory ľudských práv v Slovenskej republike“ (ďalej len „celoštátna stratégia“)**
(podkladový materiál k bodu č. 6, ktorý bol prílohou pozvánky na zasadnutie, predložil člen koordinačnej skupiny pre prípravu celoštátnej stratégie Miloš Nemeček)

Ján Richter, predseda rady vlády

- odovzdal slovo generálnej riaditeľke sekcie právnej a konzulárnej Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky Barbare Illkovej, za gestora tvorby dokumentu, aby podala ucelenú informáciu,

Barbara Illková, tajomníčka Rady vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť a generálna riaditeľka sekcie právnej a konzulárnej MZV a EZ SR

- uviedla, že od ostatného zasadnutia rady vlády sa zástupcovia ministerstva naďalej intenzívne venovali expertným rokovaniam a pokračovali v diskusiách s cieľom odstrániť rozpory, ktoré vznikli v priebehu medzirezortného pripomienkového konania(ďalej len „MPK“),
- v MPK bolo vznesených 163 zásadných pripomienok, ktoré mali rôznu povahu, od filozoficko-etických, formálno-právnych, až po programové vízie. Identifikovaných bolo 35 okruhov tém a subjektov, s ktorými gestor viedol rokovania v priebehu augusta až septembra, kedy sa uskutočnilo 31 tematických rokovaní medzi pripomienkujúcimi subjektmi a zástupcami orgánov štátnej správy ako i členmi rady vlády. Gestor mal ambíciu vypočúť si názory všetkých názorových prúdov. Cieľom bolo vytvoriť platformu, ktorá by bola prijateľná pre rôzne názorové spektrá, za účelom vytvoriť dokument i keď s krehkou, ale mierou konsenzu, a to hlavne v citlivých témach.
- rokovania sa zúčastnilo 79 zástupcov z 25 subjektov, povaha stretnutí bola vedená formou kultivovanej diskusie, došlo k vzájomnému dialógu, k porozumeniu, v niektorých kľúčových otázkach sa podarilo nájsť prienik pri hľadaní tých formulácií a dikcií, ktoré by boli prijateľné pre všetky strany a názorové spektrá, ďalej

sa podarilo nájsť prieniky v niektorých kľúčových otázkach, čo bolo prínosom aj pri úprave uznesení,

Ďalej upozornila na pár skutočností, ktoré vyplynuli z rokovaní:

- prioritne boli presne definované úlohy s jasným identifikovaním gestorov, čo má význam pre aplikačnú prax
- vymedzil sa význam celoštátnej stratégie z hľadiska ďalšej tvorby, aktualizácie a následnej implementácie v politikách
- ďalej potvrdila, že povaha príloh celoštátnej stratégie, na jednej z ktorých sa podieľali aj členovia rady vlády, zostáva nezmenená, prílohy zostávajú informatívnou súčasťou materiálu a aj naďalej zostanú, budú predložené na rokovanie vlády Slovenskej republiky a budú východiskom pre tvorbu politík a východiskom najmä v oblasti ďalšieho vzdelávania a výchovy v oblasti ľudských práv, - týmto by rada zabezpečila spracovateľov príloh, že netreba mať obavy, ktoré aj gestor citlivo vnímal, aby všetka ich snaha nevyšla nazmar, prílohy zostávajú súčasťou celoštátnej stratégie v podobe informatívnej
- zároveň by rada vysvetlila nedorozumenia, ktoré často počúvajú – celoštátna stratégia nemá charakter legislatívneho materiálu, celoštátna stratégia je dokument koncepčného charakteru, vymedzuje smerovanie do budúcnosti a ďalšie vývojové trendy v oblasti ľudských práv
- nezakladá povinnosti pre žiadne fyzické osoby, jednotlivcov, zakladá povinnosti pre gestorov, pre rezortných ministrov, ktorí budú celoštátnu stratégiu ďalej uplatňovať v praxi
- ďalej upozornila, že bol zvolený dvojročný cyklus aktualizácie dokumentu na základe podkladov jednotlivých subjektov, nie len štátnych, ale aj tých, ktoré participujú na činnosti rady
- pozitívne je hodnotené aj odporúčanie na zriadenie nového výboru rady - výboru pre občianske a politické práva, ktorý sa bude zaoberať otázkami, ktoré zostali v procese tvorby celoštátnej stratégie nezodpovedané a nie úplne doriešené, ide o otázky, kde treba zcitlivovať dialóg občianskej spoločnosti, kde treba pôsobiť výchovou a vzdelávaním k ľudským právam, jedná sa aj o otázky, ktoré vyplývajú z agendy zabránenia diskriminácii a nemajú oporu v jednotlivých výboroch rady, alebo v rámci jednotlivých poradných orgánov vlády Slovenskej republiky
- posledný bod na ktorý si dovoľila upozorniť, je návrh na vypracovanie komplexnej analýzy stavu uplatňovania ľudských práv na Slovensku. Jedná sa o nový prvok, a to i napriek tomu, že za posledných 20 rokov sa dosť intenzívne pracovalo na poli ochrany ľudských práv. Teraz nastal správny čas urobiť takúto analýzu, spracovaním ktorej bude poverený nezávislý subjekt, ktorý bude vybraný zodpovedným príslušným štátnym orgánom, ktorý má v gescii ochranu ľudských práv.
- doplnila, že v procese prípravy celoštátnej stratégie nebolo možné akceptovať všetky pripomienky v plnom rozsahu, ale podarilo sa dopracovať k čiastkovým kompromisom
- za čiastkový kompromis sa považuje aj to, že sa podarilo vymedziť sféry, ktoré budú vyžadovať prijatie nových programových dokumentov v oblasti ochrany ľudských

práv, konkrétne to budú nové akčné plány so zameraním na práva LGBTI osôb, na práva osôb patriacich k národnostným menšinám a práva osôb ohrozených chudobou

- skutočnosť, že treba o veciach otvorene a odborne diskutovať so snahou hľadať riešenia, potvrdzuje aj dohoda o vytvorení medzirezortného programu pre oblasť ľudských práv, ktorý bude slúžiť na presné monitorovanie a vyhodnocovanie využívania finančných prostriedkov, ktoré sú alokované na implementáciu ľudsko-právnych politík. Momentálne je situácia taká, že viacero rezortov vynakladá finančné prostriedky na agendu ľudských práv, či už na podporu projektov v oblasti zabránenia diskriminácie, v oblasti projektov na podporu vzdelávania k ľudským právam, na podporu projektov v oblasti rodovej rovnosti, na podporu v oblasti národnostných menšín, ale centrálny monitoring absentuje. S pomocou Ministerstva financií Slovenskej republiky bol pripravený model programu a treba dúfať, že v praxi bude úspešne aplikovaný.
- veľmi jasne boli definované aj úlohy v procese prípravy vnútroštátnej legislatívy k postaveniu Slovenského národného strediska pre ľudské práva. Toto je agenda, ktorou žije Rada vlády pre ľudské práva dlhodobá a agenda ďalšieho postavenia a činnosti strediska je jednou z priorit v rámci Rady vlády SR pre ľudské práva
- rokovania zároveň identifikovali aj témy a úlohy, ktorým bude potrebné venovať zásadnú pozornosť, patrí k nim otázka výchovy a vzdelávania k ľudským právam, preto poteší dohoda o akčnom pláne pre výchovu a vzdelávanie k ľudským právam a ďalšie aktivity Celoštátnej komisie výchovy a vzdelávania k ľudským právam
- záverom ubezpečila prítomných, že posledná fáza expertných rokovaní vytvorila priestor aj pre diskusiu o eticko-hodnotových otázkach, kde bude potrebné scitlivovať určité témy, diskutovať o nich na fórach k tomu určených, a preto proces prípravy celoštátnej stratégie sa javí ako prínosná a výnimočná dvojročná skúsenosť, ktorá umožnila otvoriť tieto otázky. Ubezpečuje, že schválením celoštátnej stratégie diskusia neskončí, naopak sa otvárajú ďalšie projekty, ďalšie aktivity, ktoré budú smerovať k implementácii existujúcich projektov, vytváraniu nových programov, ako i diskusii k tým otázkam, kde je v rámci občianskej spoločnosti potrebné viesť otvorený, expertný a vzájomne kultivovaný dialóg,
- hlavným cieľom prípravy celoštátnej stratégie bolo zmapovanie aktuálneho stavu a nastolenie ďalšieho základného programového zamerania a vývoja agendy ľudských práv,
- rada by poďakovala všetkým členom rady vlády, ktorí sa podieľali pri príprave celoštátnej stratégie, najmä pánu Nemečkovi, aj ostatným, ktorí prispeli pri tvorbe hlavne jej prílohy, ďalej ďakuje všetkým za podporu najmä v období, kedy bola celoštátna stratégia veľmi zraniteľná a dialóg neprebíhal veľmi kultivovaným spôsobom. Následne sa ukázalo, že sa dá aj o citlivých otázkach vzájomne diskutovať otvorene, úprimne a s primeranou vzájomnou úctou

Miloš Nemeček, Združenie kresťanských seniorov Slovenska

- doplnil, že sa vždy rád pochváli, že seniori boli prví, ktorí pripravili svoj čiastkový materiál - prílohu za ochranu a podporu práv starších osôb, a to veľmi kvalitne, preto

znova chce poďakovať pani doc. Repkovej, ale aj všetkým ďalším, ktorí na príprave participovali

- rešpektuje dôvody, pre ktoré sú tieto podklady pripojené k celoštátnej stratégii ako informatívny materiál, ale myslí si, že tým jeho životnosť nekončí, pravdepodobne po prijatí celoštátnej stratégie by sa dal využiť ako základ pri príprave akčného plánu ochrany a podpory práv starších ľudí, čo bude v plnej kompetencii tejto rady
- ďalej by rád uviedol, že jedna z tých otázok, ktorá zostala otvorená, a prirodzene znova a znova to občiansky sektor podčiarkuje, že nie je doriešená otázka financovania ľudsko-právnych občianskych organizácií pri osvetovej a výchovnej činnosti a bude znova zdôrazňovať, že okrem tých organizácií, ktoré majú ľudské práva v názve, sú aj všetky seniorské organizácie jednoznačne ľudsko-právne, keďže pôsobia na poli ochrany práv starších osôb, čiže sa jednoznačne budú uchádzať o podporu a participovať na možnostiach, všetky tie prípadné zdroje využiť na to, aby robili osvetu a šírili, to čo je potrebné pre chránenie práv a záujmov starších osôb

Ján Richter, predseda rady vlády

- nakoľko sa do diskusie nikto ďalší neprihlásil, poďakoval pánu Milošovi Nemečkovi, ako koordinátorovi za oblasť práv seniorov, ako aj pani generálnej riaditeľke Barbare Illkovej a zaželel jej, aby sa podarilo dotiahnuť celoštátnu stratégiu do konca, pretože je to veľký, prelomový krok z hľadiska Slovenska a ešte dôležitejšie bude potom celoštátnu stratégiu aj naplňať tak, aby sa tam našli všetky oblasti, menšiny, skupiny, čo nikdy nie je jednoduché,
- uzavrel bod č. 6,

Záver: Rada vlády vzala na vedomie aktuálnu informáciu o dokumente „Celoštátna stratégia ochrany a podpory ľudských práv v Slovenskej republike“

Ref. Uznesenie č. 31, schválené dňa 13. októbra 2014

- **bod č. 8 Medzinárodná spolupráca seniorských organizácií Slovenskej republiky**
(podkladový materiál k bodu č. 8 bol prílohou pozvánky na zasadnutie)

Ján Richter, predseda rady vlády

- uviedol, že je potrebné si uvedomiť, že je to prvá komplexná správa z tejto oblasti za 25 rokov od nežnej revolúcie, čo sa seniori mohli medzinárodne realizovať,

Materiál k bodu č. 8 bol prílohou pozvánky

Podklady pre tvorbu správy poskytli nasledovné subjekty:

- Asociácia univerzít tretieho veku na Slovensku
- Fórum pre pomoc starším – národná sieť
- Jednota dôchodcov na Slovensku
- Združenie kresťanských seniorov Slovenska

- prisľúbil aj do budúcnosti, v rámci dotačnej politiky MPSVR SR, naďalej vyčleniť prostriedky na podporu členstva seniorských organizácií v medzinárodných štruktúrach,
- otvoril diskusiu k bodu č. 8,

Oľga Csákyová, Jednota dôchodcov na Slovensku

- odporúča, aby v rámci dotačnej politiky MŠVVaŠ SR sa do budúcnosti nezabúdalo ani na podporu seniorských športových aktivít, lebo v rámci prevencie chorôb sú športové aktivity pre seniorov zvlášť dôležité, ako povedala aj ministerka zdravotníctva Zuzana Zvolenská,

Ján Richter, predseda rady vlády

- požiadavku pokladá za legitímnu, s ministrom školstva na túto tému už hovoril, a opätovne mu bude túto požiadavku tlmočiť,

Igor Fabián, Jednota dôchodcov na Slovensku

- konštatoval, že sú dva typy seniorských organizácií v rade vlády, jedny sa viac orientujú na občana, iné vyvíjajú skôr aktivity smerom k zahraničiu, oba druhy aktivít sú potrebné,
- odporučil partnerským seniorským organizáciám podeliť sa navzájom o svoje skúsenosti či už z domácich, alebo zo zahraničných aktivít,

Nadežda Hrapková, Asociácia univerzít tretieho veku na Slovensku

- konštatovala, že podľa jej názoru podklady ku správe, ktoré poskytli všetky štyri subjekty, sú na primeranej úrovni, vzhľadom na svoje aktivity, kontaktujú sa smerom do zahraničia primerane tomu, aké majú možnosti, (jedni vzdelávacie, druhí kultúrne, športové...),
- rada by sa ďalej podelila o úplne čerstvú negatívnu skúsenosť s predkladaním seniorských projektov v oblasti vzdelávania, kde za ASUTV predložili projekt na vzdelávanie dospelých, kde boli schválené dva projekty, ich projekt skončil ako prvý nepostupový, potom sa dozvedeli, že bol schválený aj tretí projekt (pre školu), ktorý ani nebol výlučne vzdelávaním dospelých, ale ich projekt stále zostal ako prvý nepostupový, (a to bol z 19 projektov len jediný seniorský),
- uviedla, že už v minulosti kritizovali Brusel za to, že vo vzdelávaní dospelých je veľmi malé % schválených projektov so seniorskou problematikou,

Ľubica Gálisová, Fórum pre pomoc starším – národná sieť

- uviedla, že v zahraničí presadzujú nielen záujmy Fóra, ale aj záujmy všetkých seniorov, boli zapojení do mnohých európskych projektov a podarilo sa im mnohé veci presadiť, pozitívne je, že ich prácu vysoko hodnotia aj európske seniorské štruktúry,
- dala do pozornosti web stránku Fóra, na ktorej sú prístupné všetky informácie, nakoľko vzájomná spolupráca a výmena informácií a skúseností je veľmi dôležitá,

Miloš Nemeček, Združenie kresťanských seniorov Slovenska

- podľa jeho názoru, každá, aj zahraničná aktivita, má smerovať a byť na prospech našim seniorom, preto si dovoľí tak isto akcentovať určité zosieťovanie, vzájomné si odovzdávanie skúseností, hľadanie spôsobov, ako ich dostať čo najviac do praktického života,

Ján Richter, predseda rady vlády

- poďakoval za ucelenú informáciu, uviedol že pri akejkoľvek medzinárodnej spolupráci je dôležité akceptovať a prijať, absorbovať skúsenosti z iných krajín a uplatniť ich v praxi, a tak isto vedieť aj naše pozitívne skúsenosti ponúknuť, aby mohli byť akceptované,
- zdôraznil, že si prácu seniorských organizácií veľmi váži, či už na poli domácom, alebo na úrovni zahraničnej spolupráce a uzavrel bod č. 8

Záver: Rada vlády vzala na vedomie informáciu o Medzinárodnej spolupráci seniorských organizácií Slovenskej republiky

Ref. Uznesenie č. 32, schválené dňa 13. októbra 2014

➤ **bod č. 9 Operačné programy Slovenskej republiky na nové programové obdobie pre fondy Európskej Únie na roky 2014 – 2020**

(podkladový materiál k bodu č. 9 bol prílohou pozvánky na zasadnutie)

Ján Richter, predseda rady vlády

- uviedol, že detailnejšie informácie o možnostiach čerpania prostriedkov na účely projektov podporujúcich seniorov v Slovenskej republike bude možné poskytnúť po ukončení negociačného procesu k programovému obdobiu 2014 - 2020 so zástupcami Európskej komisie,
- upozornil, že je to všeobecná informácia o jednotlivých riadiacich orgánoch a operačných programoch, a za iné operačné programy mimo rezortu MPSVR SR zodpovedajú vecne príslušné rezorty,
- následne odovzdal slovo generálnemu riaditeľovi sekcie riadenia ESF Albertovi Némethovi,

Albert Németh, generálny riaditeľ Sekcie riadenia ESF, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky

- informoval, že 20. júna 2014 uzavrela Slovenská republika s Európskou komisiou Partnerskú dohodu o využívaní európskych štrukturálnych a investičných fondoch v rokoch 2014 - 2020. Partnerská dohoda definuje stratégiu a priority pre efektívne a účinné investície v objeme 15,3 mld. € na najbližších 10 rokov. Štrukturálne fondy a Kohézny fond predstavujú 13,7 mld. €, Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka 1,55 mld. € a Európsky námorný a rybársky fond 16 mil. €,
- uviedol, že v rámci nového programového obdobia budú v Slovenskej republike podporené nasledovné oblasti:

- Podnikateľské prostredie priaznivé pre inovácie;
- Infraštruktúra pre hospodársky rast a zamestnanosť;
- Rozvoj ľudského kapitálu a zlepšenie účasti na trhu práce;
- Trvalo udržateľné a efektívne využívanie prírodných zdrojov;
- Moderná a profesionálna verejná správa;
- dal do pozornosti nasledovné operačné programy, ktoré sa budú dotýkať priamo či nepriamo cieľovej skupiny seniorov:
 - Operačný program Ľudské zdroje - na základe výsledkov negociácií a technických rokovaní so zástupcami Európskej komisie bude problematiku seniorov riešiť nepriamo v rámci Prioritných osí: Sociálna inklúzia, Zamestnanosť a Vzdelávanie. V prioritnej osi Sociálna inklúzia - Podpora bude orientovaná na deinštitucionalizáciu sociálnych zariadení v rámci „Stratégie deinštitucionalizácie systému sociálnych služieb a náhradnej starostlivosti v Slovenskej republike“ ako aj na „Národný akčný plán prechodu z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť v systéme sociálnych služieb na roky 2012 – 2015“ čo v praxi znamená, že okrem iného bude postupne zvyšovaný podiel seniorov, ktorým budú poskytované sociálne služby v komunite alebo v prirodzenom domácom prostredí a to ambulantnou alebo terénnou formou na úrovni komunity;
 - Integrovaný regionálny operačný program (ďalej len „IROP“) - v rámci IROP ide o prioritnú os č. 2 – Ľahší prístup k efektívnym a kvalitnejším verejným službám. Intervencie navrhované v rámci tejto prioritnej osi budú mať pozitívny dopad na rozvoj kvality života a ľudských zdrojov, a to aj vo vzťahu k seniorom. Tematický cieľ č. 10 tejto prioritnej osi je zameraný na podporu infraštruktúry vzdelávania na každom jeho stupni, vrátane celoživotného vzdelávania. V rámci tematického cieľa č. 9 tejto prioritnej osi sú cieľovou skupinou, okrem detí a mladých dospelých, rodín a zdravotne postihnutých, aj seniori a ich rodiny;
 - Program rozvoja vidieka - na programové obdobie 2014 – 2020 budú podporované aj činnosti spojené s poskytovaním služieb pre cieľovú skupinu seniorov, a to v rámci fokusovej oblasti 6A – „Uľahčenie diverzifikácie, zakladania a rozvoja malých podnikov, ako aj vytvárania pracovných miest“;
 - Operačný program Potravinovej a základnej materiálnej pomoci - v rámci opatrenia 1. Poskytovanie potravinových a hygienických balíčkov so sprievodnými opatreniami sú v bode II. definované ako koneční príjemcovia fyzické osoby, ktoré dovŕšili vek potrebný na nárok na starobný dôchodok, nemajú príjem zo zárobkovej činnosti a je im poskytovaná pomoc v hmotnej núdzi. V danom prípade sa môže jednať o osoby, ktoré sú v seniorskom veku, avšak žiadny starobný dôchodok nemajú a sú odkázané na pomoc štátu. V opatrení 3. daného operačného programu Podpora distribúcie darovaných potravín budú partnerské organizácie Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky distribuovať darované potraviny poskytovateľom sociálnych služieb, ktorí neposkytujú sociálne služby za účelom dosiahnutia zisku. V dôsledku toho budú nepriamo podporení seniori, ktorí sú prijímateľmi sociálnych služieb v daných zariadeniach,

Ján Richter, predseda rady vlády

doplnil a zhrnul:

- v operačných programoch sa delia peniaze na investície, výstavbu, a rekonštrukcie stavieb, a peniaze na školenia, vzdelávanie, motivačné politiky zamestnanosti a sociálne služby,
- Operačný program Ľudské zdroje – z tých peňazí je priestor čerpať aj na problematiku seniorov vzdelávacie projekty a podobne,
- Operačný program IROP – kde sa budú realizovať projekty na opravu a výstavbu zariadení sociálnych služieb ako doteraz,
- Operačný program Potravinovej a základnej materiálnej pomoci si po negatívnych skúsenostiach v minulosti, zobralo MPSVR SR pod patronát. Tento krát to nebude múka a cestoviny od zahraničného dodávateľa, ale MPSVR SR má záujem, aby gro dodávateľov boli slovenskí dodávatelia, pomoc bude formou balíčkov pre sociálne najslabších - potraviny budú zmiešané, priložené budú aj hygienické balíčky. Prostredníctvom operačného programu máme ambíciu riešiť aj problematiku bezdomovcov v spolupráci so Slovenskou katolíckou charitou, napríklad pomoc formou teplého jedla. Vyčlenených bude 8 až 9 miliónov € na každý rok, čo môže tejto skupine ľudí pomôcť,

Božena Bušová, Asociácia poskytovateľov sociálnych služieb v Slovenskej republike

- vzhľadom na to, že národný program opatrovateľskej služby bol v minulosti národný len pre 7 samosprávnych krajov, bratislavský samosprávny kraj bol z toho vylúčený, položila otázku ako mieni MPSVR SR v danom operačnom programe tento problém ošetriť?

Ján Richter, predseda rady vlády

- uvedomuje si, že bratislavský samosprávny kraj je limitovaný čo sa týka využívania peňazí z európskych fondov, napriek tomu budú pre národné projekty v bratislavskom samosprávnom kraji 3 percentá +/- z celkového objemu finančných prostriedkov k dispozícii,
- poukázal, že bratislavský samosprávny kraj finančné prostriedky, ktoré boli určené na sociálnu problematiku pripomienkoval a použil na problematiku vzdelávania,

Michaela Šopová, Združenie samosprávnych krajov SK 8

- oponovala predsedovi rady v použití finančných prostriedkov, nakoľko podporiť vzdelávanie detí, mládeže čiže podpora školstva je rovnako dôležité a potrebné ako sociálne služby z pohľadu bratislavského samosprávneho kraja,
- vyzvala všetkých členov, aby podporili myšlienku deinštitucionalizácie systému sociálnych služieb, nakoľko to naozaj vníma ako zásadný krok smerom k občanovi,

Ján Richter, predseda rady vlády

- zdôraznil, že v otázke sociálnych služieb, je pre MPSVR SR priorita udržať klienta čo najdlhšie vo svojom prirodzenom prostredí,

- ďalej uviedol, že 3000 lôžok vytvorených cez IROP bude k dispozícii v budúcom roku v zariadeniach sociálnych služieb,
- nakoľko sa do diskusie nikto ďalší neprihlásil, uzavrel bod č. 9

Záver: Rada vlády vzala na vedomie informáciu o Operačných programoch Slovenskej republiky na nové programové obdobie pre fondy Európskej Únie na roky 2014–2020

Ref. Uznesenie č. 33, schválené dňa 13. októbra 2014

- **bod č. 10 Aktuálna informácia o stave prípravy návrhu Novely zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách**
(podkladový materiál k bodu č. 10 nebol prílohou pozvánky na zasadnutie)

Ján Richter, predseda rady vlády

- uviedol bod programu a odovzdal slovo riaditeľke odboru sociálnych služieb Lýdii Brichtovej, aby podala ústnu informáciu o stave prípravy návrhu Novely zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách,

Lýdia Brichtová, riaditeľka odboru sociálnych služieb, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky

- uviedla, že podľa plánu legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky na rok 2014 malo MPSVR SR v mesiaci august predložiť na rokovanie vlády Slovenskej republiky návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov (ďalej len „návrh zákona“) v súlade s Plánom legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky na rok 2014,
- informovala, že zámerom novely zákona o sociálnych službách je zvýšiť participáciu štátu na financovaní sociálnych služieb a zaviesť financovanie sociálnych služieb zo strany štátu podľa stupňa odkázanosti klienta na pomoc inej osoby a v nadväznosti na to upraviť aj pôsobnosť obcí a vyšších územných celkov v posudkovej činnosti,
- uviedla, že obsah návrhu zákona a práce na jeho tvorbe boli podmienené výsledkami Súhrnného auditu výkonu kompetencií verejnej správy – segmentu územnej samosprávy, ktorý vláda SR schválila uznesením č. 226 zo 14. mája 2014,
- konštatovala, že nakoľko dostupné zdroje dát, ktoré boli v rámci auditu vyhodnocované, neboli úplné a vyčerpávajúce a preto nemohli byť použité ako relevantný základ pre posúdenie finančnej udržateľnosti realizovaných pôsobností územnej samosprávy a to vrátane oblasti sociálnych služieb, bez uvedených informácií nebolo možné nastaviť budúci mechanizmus financovania sociálnych služieb a to aj vo väzbe na ich finančnú udržateľnosť prihliadajúc na perspektívu vývoja zohľadňujúcu starnutie populácie spojené s nárastom odkázanosti na pomoc inej osoby/dlhodobej starostlivosti a tým aj zvýšenej potreby sociálnych služieb a ich financovania,

- ďalej uviedla, že z vyššie uvedených dôvodov MPSVR SR ako predkladateľ návrhu zákona navrhol vláde SR zrušiť úlohu č. 4 v mesiaci august z Plánu legislatívnych úloh vlády na rok 2014, čím sa vytvoril dostatočný časový priestor na vypracovanie návrhu zákona, počas ktorého bude možné získať aj relevantné údaje a podklady pre prípravu novej právnej úpravy a súčasne pre širokú odbornú a verejnú diskusiu s cieľom dosiahnuť konsenzus zainteresovaných strán,
- dala do pozornosti, že v čase od septembra 2014 do 31.12.2014 bude MPSVR SR pripravovať pracovný návrh novely zákona o sociálnych službách, a za tým účelom bude zriadená aj pracovná skupina, ktorej členom budú aj zástupcovia seniorov,

Ján Richter, predseda rady vlády

- zhrnul, že príprava novely zákona je podmienená výsledkom auditu verejnej a štátnej správy, a pokiaľ nebude jasná otázka financovania sociálnych služieb, nemôžeme hovoriť o konečnej verzii novelizácie zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách,
- pripomenul, že kompetenčným zákonom prešli kompetencie zo štátu na Vyššie územné celky (ďalej len „VÚC“), mestá aj obce, či aj financie a v akom rozsahu je potrebné zistiť, a to ukáže daný audit,
- uviedol, že následne k otázke financovania, prebehnú vzájomné rokovania s VÚC, mestami, obcami a s neverejnými poskytovateľmi sociálnych služieb,
- zdôraznil, že princípy sú jasné:
 - dosiahnuť rovnaký prístup ku všetkým zriaďovateľom;
 - zaviesť financovanie sociálnych služieb zo strany štátu podľa stupňa odkázanosti klienta na pomoc inej osoby;
 - v nadväznosti na to upraviť aj pôsobnosť obcí, miest a VÚC v posudkovej činnosti a dať im prechodné obdobie, aby sa mohli pripraviť na novú koncepciu financovania;
- vyslovil predpoklad vrátenia sa do legislatívneho procesu v prvom polroku budúceho roka s očakávaním, že na základe pripravovaných analýz prebehnú pracovné skupiny a bude sa finalizovať znenie novely zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách,

Kvetoslava Repková, Inštitút pre výskum práce a rodiny

- uviedla, že nakoľko je členkou pracovnej skupiny pre prípravu zásadného národného dokumentu v oblasti sociálnych služieb – Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2014 – 2020, a daný dokument má byť schválený do konca tohto roku, položila dve otázky:
 - či samo MPSVR SR má možnosť nahradiť nekompetentné podklady z národného verejného auditu?
 - a keďže nemáme kvalitne zvládnuté podkladové materiály z auditu k tomu potrebné, sme schopní kvalitne a kvalifikovane pripraviť dokument Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2014 – 2020?

Bruno Konečný, Združenie miest a obcí Slovenska

- uviedol, že audit preukázal, že nemáme dostatok spoľahlivých dát v systéme,

- ďalej uviedol, že v Konceptii modernizácie územnej samosprávy v Slovenskej republike bude potrebné okrem iného aj zadefinovať aké údaje sú potrebné k dobrému fungovaniu spoločenského systému, a aké údaje reálne potrebujeme mať, lebo aj toto je jeden z aspektov prečo verejný národný audit zlyhal,
- zdôraznil, že väčšina údajov s obsahom analýz za obdobie fiškálnej decentralizácie potrebných do auditu, sú v archívoch na ministerstvách Slovenskej republiky, ale žiaľ v audite sa neukázali,

Ján Richter, predseda rady vlády

- uviedol, že z pohľadu rezortu MPSVR SR audit nezlyhal, len nedal jednoznačné odpovede na otázky, ktoré je potrebné zodpovedať,
- ďalej uviedol, že sú k dispozícii údaje, ktoré sa dajú z auditu použiť, avšak budú vecou rokovania a dosiahnutia konsenzu obcí a miest, VÚC, rezortu Ministerstva financií Slovenskej republiky a MPSVR SR,
- uviedol, že bude potrebné prehodnotiť do akej miery daňové možnosti pokrývajú náklady VÚC a zahrnúť do toho aj neverejných poskytovateľov,
- zdôraznil, že základné princípy obsahu tvorby zákona sú pripravené a odkonzultované so širokou škálou zriaďovateľov sociálnych služieb,
- opakovane zdôraznil, že zámerom novely zákona o sociálnych službách je zvýšiť participáciu štátu na financovaní, a to aj z hľadiska dlhodobej udržateľnosti financovania sociálnych služieb,

Lýdia Brichtová, riaditeľka odboru sociálnych služieb, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky

- uviedla, že Konceptia modernizácie územnej samosprávy v Slovenskej republike je potrebná, ako aj spoločné úradovne aj monitoringy, ale MPSVR SR nemôže čakať 2 až 3 roky na to, kým sa modernizácia spustí a získajú sa nejaké údaje, sociálne služby je potrebné riešiť už dnes,
- doplnila, že z auditu mali byť k dispozícii údaje z rokov 2001, 2005, a 2011, ale pre sociálne služby, kde sú neustále zmeny sú údaje aj z roku 2011 nepostačujúce, a preto naďalej prebieha zbieranie a analyzovanie údajov,
- potvrdila slová pána ministra, že musia prebehnúť rokovania obcí a miest, VÚC, verejných a neverejných poskytovateľov, a Ministerstva financií Slovenskej republiky a MPSVR SR za účelom dosiahnutia konsenzu,
- zdôraznila, že dokument - Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2014 – 2020 nám má ukázať smerovanie sociálnych služieb na ďalšie obdobie, podľa ktorých budú postupovať obce, mestá a VÚC, lebo platnosť doterajšieho dokumentu skončila v roku 2013. Tieto priority priamo definuje zákon o sociálnych službách.
- upozornila, že MPSVR SR musí vychádzať zo štatistických údajov Štatistického úradu Slovenskej republiky, ako aj všetkých údajov, ktoré sú mu dostupné,
- informovala, že MPSVR SR sa v dokumente Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2014 – 2020 zaviazala vypracovaním strategického dokumentu o sociálnych službách, pri ktorom bude úzko spolupracovať s MZ SR, a dodala,

že MPSVR SR má informácie z MZ SR o pláne pripraviť v spolupráci aj s MPSVR SR Konceptiu dlhodobej zdravotnej starostlivosti,

Michaela Šopová, Združenie samosprávnych krajov SK 8

- vyjadrila sklamanie za Združenie samosprávnych krajov SK 8, že sa MPSVR SR ešte nepustilo do novely zákona o sociálnych službách v oblasti financovania, a dodala, že problematika vyrovnania verejných a neverejných poskytovateľov sociálnych služieb v oblasti financovania je stále aktuálna,
- pripomenula slová pána ministra z ostatného zasadnutia rady vlády, že sa v záujme garantovania financovania neverejných poskytovateľov sociálnych služieb, sa podarilo vláde Slovenskej republiky vyčleniť pre tento kalendárny rok 10 000 000,00 €, ale v skutočnosti neverejní poskytovatelia za tie financie neuzavreli zmluvu ani s jedným novým klientom, peniaze použili na tie služby, ktoré poskytujú aj teraz, a uviedla, že dané opatrenie nepomohlo samosprávnym krajom pri výkone ich kompetencií,
- upozornila, že verejný audit nepreukázal objektívne výsledky, ale napriek tomu samosprávy, mestá, obce už dnes vedia podať informáciu o tom, koľko peňazí dostanú či už z podielových daní z príjmov fyzických osôb, alebo z daní z motorových vozidiel a vedia dať informáciu, koľko z týchto peňazí dajú do oblasti sociálnych služieb,
- ďalej uviedla, že pri fiškálnej decentralizácii v Slovenskej republike bolo zadefinované, že z daní z príjmov fyzických osôb dostanú financie v pomere VÚC 32 % a mestá a obce asi 5 %, v súčasnosti za Bratislavský samosprávny kraj uviedla, že dávajú viac ako 70 % z týchto financií do oblasti sociálnych služieb, a v súčasnej dobe prídu o príjem z daní z motorových vozidiel, čo činí za obdobie najbližších rokov 10 000 000,00 €,
- následne položila otázky:
 - z čoho má Bratislavský samosprávny kraj financovať sociálne služby, keďže príde o príjmy, ktoré boli v rozpočte na to určené?
 - aké kroky plánuje MPSVR SR podniknúť na ošetrovanie danej situácie, nakoľko to bude mať dopad na poskytovanie sociálnych služieb?

Ján Richter, predseda rady vlády

- vyzval pani Šopovú, aby sa vyjadrovala za všetky samosprávne kraje a uviedol, že 7 z 8 samosprávnych krajov súhlasilo s daňovou politikou v otázke odvodov daní z motorových vozidiel, a vo vzájomných rokovaniach uviedli, že im to poskytne väčší priestor aj na vykrytie sociálnych služieb,
- ďalej uviedol k sume 10 000 000,00 €, že MPSVR SR dalo podmienku všetkým VÚC, že zazmluvnia všetkých neverejných poskytovateľov sociálnych služieb. Keďže odpoveď zo strany županov bola nie, lebo sa im zdala suma nízka, prijalo MPSVR SR rozhodnutie, že finančná dotácia pôjde priamo na neverejných poskytovateľov sociálnych služieb,

- zdôraznil, že pre MPSVR SR nie je dôležité v tomto prípade či VÚC zazmluvnili nových klientov, ale to, že MPSVR SR udržalo v poskytovaní sociálnych služieb neverejných poskytovateľov,
- dnes má VÚC zákonnú povinnosť zazmluvniť neverejných poskytovateľov, ktorú si neplnia, ale MPSVR SR hľadá spôsoby a riešenia ako to napraviť, ale proces novelizovania zákona sociálnych služieb je veľmi komplikovaný ale nevyhnutný,
- doplnil, že obce a mestá budú dnes dostávať mesačne 320,00 € na jedno lôžko, ale iba na prechodné obdobie, a to napriek tomu, že v zariadeniach sociálnych služieb majú pracujúcich mobilných dôchodcov, keďže umiestňovanie takého klienta im v minulosti umožnila stará legislatíva, ale dnes sa už tí dôchodcovia nemajú kam vrátiť, nakoľko svoje vlastné domy, byty už nevlastnia,
- uviedol, že VÚC majú finančné krytie z daňových odvodov - teda istý príjem, a jediné v čom MPSVR SR vidí problém sú neverejní poskytovatelia, tam treba vniešť poriadok a určité sieťovanie,
- ďalej uviedol, že už dnes má MPSVR SR žiadosti obligátneho charakteru, kde je nárast potrebných finančných prostriedkov na budúci rok o 5,3 milióna € na zazmluvňovanie, nakoľko žiadatelia splnili všetky zákonné nároky,

Božena Bušová, Asociácia poskytovateľov sociálnych služieb v Slovenskej republike

- vyslovila vďaku za Asociáciu poskytovateľov sociálnych služieb v Slovenskej republike, kde je väčšina neverejných poskytovateľov, za poskytnutú dotáciu z MPSVR SR čo činilo 140,00 € na jedného klienta,
- upozornila, že niektoré VÚC im z príspevkov, ktoré im poskytujú, vzali 140,00 € a odôvodňovali to tým, že neverejní poskytovatelia dostali príspevok z MPSVR SR, čo v praxi znamená, že neverejní poskytovatelia dostali to isté ako predtým,

Michaela Šopová, Združenie samosprávnych krajov SK 8

- uviedla, že vníma zodpovednosť, ktorú samosprávne kraje majú voči občanom, pretože majú v kompetencii verejných aj neverejných poskytovateľov sociálnych služieb,
- ďalej uviedla, že samosprávne kraje hľadajú partnera pre riešenie sociálnych služieb a verí, že MPSVR SR je silným a vhodným partnerom,
- apelovala na MPSVR SR, aby k systémovému riešeniu a uvedeniu novely zákona o sociálnych službách prišlo v čo najkratšom čase,

Ján Richter, predseda rady vlády

- uviedol, že MPSVR SR je v roli arbitra a musí vykonať systémové riešenia, ktoré +/- uspokojia všetky zo zainteresovaných strán,
- opakovane zdôraznil, že je v záujme MPSVR SR v čo najkratšom možnom období vrátenie novely zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách do legislatívneho procesu,
- uzavrel diskusiu k bodu č. 10 a uzavrel zasadnutie rady vlády,

Záver: Rada vlády vzala na vedomie informáciu o stave prípravy návrhu Novelu zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách

Ref. Uznesenie č. 34, schválené dňa 13. októbra 2014

Zvukový záznam je k dispozícii na sekretariáte rady vlády

V Bratislave dňa 03. novembra 2014

Zapísala:

Lívia Jurová, v. r., tajomníčka rady vlády

Schválil:

Ján Richter, v. r., predseda rady vlády